

Werkwijze PGA OGGZ 1%-overleggen

Inleiding

Eind 2019 is in de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gestart met de uitvoeringsfase van het project 'Aanpak verwarde personen met een veiligheidsrisico'. In het kader daarvan zijn (om te beginnen) 45 complexe casussen geselecteerd, waarvoor onder regie van het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) samen met gemeenten en ketenpartners een persoonsgerichte aanpak (PGA) wordt ontwikkeld. Kernelementen van die aanpak zijn: een gemeenschappelijke casusanalyse, langdurige procesregie en monitoring van de casus (levensloopbenadering) en maatwerk, waarbij alle betrokken ketenpartners nauw samenwerken en een aandeel hebben. Waar nodig worden 'out of the box-oplossingen' bedacht.

Genoemde PGA-elementen maken tevens het onderscheid ten opzichte van de reguliere Individuele Casusoverleggen (ICO's), die door het ZVH worden georganiseerd t.b.v. de aanpak van complexe casuïstiek. ICO's worden veelal georganiseerd bij urgente casuïstiek. Ze vinden in een casus meestal één tot enkele malen plaats en richten zich op de-escalatie van het moment. Vanuit de gedachte van een levensloopbenadering loopt de PGA lang door. Ketenpartners komen onder regie van het ZVH op regelmatige basis samen, geven inhoud aan de casusaanpak en monitoren aan de hand van een gestructureerd plan van aanpak de voortgang van een casus. Het is de bedoeling om lange termijn oplossingen te realiseren.

Dit document beschrijft op hoofdlijnen de werkwijze, die wordt gehanteerd bij de in- en uitstroom van PGA OGGZ casuïstiek, de planning en organisatie van de PGA-overleggen en het gebruik van het analyseformat en registratie- en monitoringsysteem Tagscore.

Doelgroep

De doelgroep, die geselecteerd wordt voor de PGA OGGZ voldoet aan de volgende criteria:

- De doelgroep kampt met ernstige psychiatrische, verslavings- en/of persoonlijkheidsproblematiek en/of een verstandelijke beperking.
- Vaak is er sprake van problematiek op diverse leefgebieden (wonen, dagbesteding, schulden en sociale contacten).
- De doelgroep vertoont regelmatig ernstig agressief, ontwrichtend en/of gevaarlijk gedrag.
- De doelgroep komt regelmatig met politie en justitie in aanraking wegens overlast en/of misdrijven.
- Vanwege het aanwezige gevaar voor zichzelf en/of anderen heeft de doelgroep intensieve behandeling of begeleiding nodig.
- De doelgroep is vaak niet gemotiveerd voor hulp en mede daardoor moeilijk in zorg te krijgen of te houden, ook wanneer sprake is van een forensische of civielrechtelijke titel.
- Gedurende GGZ-opnames met of zonder juridische titel kan de doelgroep dreigend, agressief en/of ondermijnend gedrag vertonen, waardoor veelal zorg met een hoog beveiligingsniveau nodig is.
- Bestaande voorzieningen zijn ontoereikend gebleken. Ingezette zorg- en strafrechtelijke interventies (Individuele Casusoverleggen (ICO's), justitiële sancties, gedwongen zorg etc.) hebben niet geleid tot een structurele vermindering van overlast, delictgedrag of gevaar en verbetering van de levensomstandigheden voor de doelgroep.

In- en uitstroom

Gemeenten en ketenpartners uit het zorg- en veiligheidsdomein kunnen mensen via de reguliere procedure bij het ZVH aanmelden voor de PGA OGGZ. Na aanmelding vindt triage plaats en wordt al of niet een ICO gepland. In dat ICO bekijken de deelnemers van het casusoverleg gezamenlijk of iemand op basis van bovengenoemde criteria moet worden geselecteerd voor de PGA OGGZ of dat wellicht met een minder intensieve en langlopende aanpak kan worden volstaan.

Als iemand voor de PGA OGGZ wordt geselecteerd dan wordt de overlegcyclus ingepland voor de duur van (om te beginnen) een halfjaar. De PGA-casusoverleggen vinden plaats op een vaste dag en een vast tijdstip. Bij de planning wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de beschikbaarheid van de deelnemers van het casusoverleg.

Het is goed mogelijk dat een PGA-casus t.z.t. kan worden afgeschaald, omdat iemand bijvoorbeeld langere tijd geen overlast veroorzaakt, goed ingebed is in zorg of een lange detentieperiode ondergaat. Iemand kan dan op de zogeheten 'slapende lijst' worden geplaatst. Als dat gebeurt, stopt het PGA-casusoverleg en houdt de procesregisseur van het ZVH een vinger aan de pols. De casus wordt periodiek gemonitord door bijvoorbeeld navraag te doen bij de politie of een betrokken zorgaanbieder over eventuele politiemeldingen of de actuele stand van zaken. Op basis van die informatie kan worden besloten het PGA-casusoverleg opnieuw op te starten. Ingeval iemand van de slapende lijst een half jaar tot een jaar stabiel is en geen overlast meer veroorzaakt of delicten pleegt, kan ook de monitoring door het ZVH beëindigd worden.

Regievoering

De procesregie wordt verzorgd door de procesregisseurs van het ZVH.

Bij de PGA-overleggen hebben de procesregisseurs de volgende hoofdtaken:

- stimuleren ketensamenwerking;
- plannen en voorzitten van de PGA-casusoverleggen;
- uitvoeren gezamenlijke casusanalyse;
- verslagleggen casusinformatie en afspraken in Tagscore;
- borgen veilige informatieoverdracht;
- aanspreken ketenpartners op het nakomen van afspraken;
- monitoren voortgang casusaanpak / effecten interventies;
- uitvoeren specifieke casusinhoudelijke werkzaamheden;
- signaleren bredere thema's, trends en ontwikkelingen voor wat betreft de aanpak van de doelgroep.

De procesregisseurs worden gedurende de looptijd van het project 'Aanpak verwarde personen met een veiligheidsrisico' (tot oktober 2021) ondersteund door projectleider Arjen Witteveen en projectondersteuner Sandra Gordijn van het ZVH. Wanneer in een casus sprake is van een huisvestingsvraag, sluit projectleider 'Maatwerkvoorzieningen' Anne Judith Apeldoorn aan. In de eindfase van het project is de PGA-werkwijze naar verwachting voldoende beproefd om opgenomen te worden in de reguliere werkprocessen van het ZVH.

Werkwijze PGA OGGZ overleggen

Voorafgaand aan het eerste PGA-overleg ontvangen de deelnemers [dit document](#) en het format voor de casusanalyse (versie 01.02.2021).

In elk eerste casusoverleg geeft de projectleider/procesregisseur een korte uitleg over de bedoeling en werkwijze van de PGA. Vervolgens wisselen de deelnemers, met inachtneming van het privacy-convenant van het ZVH, actuele casusinformatie uit en maken zij desgewenst inhoudelijke afspraken. Tevens wordt besproken welke andere ketenpartners al of niet bij het overleg zouden moeten aansluiten.

In het eerste PGA-casusoverleg wordt verder kort aandacht besteed aan het analyseformat en wordt de deelnemers gevraagd dit voor de volgende bijeenkomst zo goed mogelijk in te vullen aan de hand van de in het format gestelde vragen.

Tot slot wordt de overlegplanning besproken. De PGA-overleggen vinden tenminste eenmaal per maand plaats op een vaste dag op een vast tijdstip. Bijv. casus X wordt iedere eerste donderdag van de maand van 15 – 16 uur besproken. Bij de planning worden casussen van dezelfde gemeente zoveel mogelijk geclusterd. Maximaal worden drie casussen achter elkaar ingepland, waarbij telkens een kwartier pauze tussen de casussen wordt genomen. Bij urgente casuïstiek kan tussentijds altijd een extra casusoverleg ingepland worden.

Analyseformat

Na het eerste PGA-casusoverleg ontvangen de deelnemers van het casusoverleg nogmaals het analyseformat met het verzoek om dit ingevuld voor een bepaalde datum te retourneren. Als een week voor het volgende casusoverleg nog geen informatie is ontvangen, wordt gerappelleerd bij de betreffende deelnemer.

Het analyseformat markeert de gezamenlijke start van het PGA-overleg. Door het format beschikken alle deelnemers van het casusoverleg op hoofdlijnen over dezelfde casusinformatie, waardoor men een zeker historisch besef van de casus heeft en van elkaars inzet en betrokkenheid bij een casus op de hoogte is. In het format staan bij de verschillende leefgebieden vragen, die tot doel hebben de 'need to know-informatie' inzichtelijk te krijgen. Deze is van belang voor de bejegening van betrokkene, het kunnen inschatten van actuele risico's en de te nemen vervolgstappen en interventies. De ontvangen informatie wordt gebundeld verwerkt in Tagscore.

Tagscore

Tagscore is een monitorings- en registratiesysteem dat speciaal voor de PGA OGGZ is ontwikkeld. Het systeem biedt de mogelijkheid om mensen systematisch te volgen en informatie per leefgebied inzichtelijk te krijgen. Ook worden met behulp van Tagscore de risico's en zelfredzaamheid per leefgebied goed in beeld gebracht en doelen en interventies op een gestructureerde manier vastgelegd. Met betrekking tot de risico's en zelfredzaamheid bevat Tagscore twee gestandaardiseerde instrumenten: de FARE (Forensisch Ambulante Risico Evaluatie) en de Zelfredzaamheid-matrix (ZRM).

Voorafgaand aan het tweede PGA-casusoverleg, waarin de gezamenlijke analyse wordt gemaakt, worden (samen met het analyseformat) de scoringslijsten van de FARE en de ZRM (met bijbehorende instructieemail) aan de overlegdeelnemers gestuurd. De informatie vanuit de van tevoren ontvangen ingevulde formats wordt door de procesregisseur/projectondersteuner in Tagscore verwerkt.

Tijdens het tweede (en zo nodig derde) casusoverleg wordt de informatie in Tagscore plenair geprojecteerd. De casusoverleg deelnemers nemen deze gezamenlijk door en vullen die desgewenst aan. Deelnemers kan worden gevraagd om achteraf nog informatie aan te leveren.

Vervolgens kennen de casusdeelnemers per leefgebied een FARE- en ZRM-score toe. Hierdoor ontstaat een gedetailleerd, gemeenschappelijk opgesteld risicoprofiel en een beeld van iemands zelfredzaamheid. Aansluitend stellen de casusdeelnemers doelen op en spreken zij af welke acties door de betrokken partijen worden uitgevoerd.

Tagscore biedt een leidraad voor de volgende casusoverleggen. Aan de hand van de informatie in Tagscore worden de actuele stand van zaken per leefgebied en gemaakte afspraken besproken. Indien wenselijk worden nieuwe afspraken gemaakt. Afspraken worden daags na het casusoverleg per beveiligde mail aan de casusdeelnemers gestuurd en vastgelegd in Tagscore.

Om goed zicht te krijgen op het effect van de verschillende interventies en de algehele casusaanpak, voeren de casusoverleg deelnemers driemaal per jaar (eens per vier maanden) een FARE- en ZRM-meting uit.

Databeheer

Omwille van privacy-redenen heeft alleen het ZVH toegang tot Tagscore. Het ZVH beheert de informatie en verspreidt deze niet. Bij ieder PGA-casusoverleg wordt Tagscore plenair geprojecteerd, zodat de actuele stand van zaken per leefgebied en afspraken, visueel ondersteund, besproken kunnen worden.

Clïëntinhoudelijke informatie kan worden gedeeld met en door de partners die zijn aangesloten bij het samenwerkingsconvenant van het ZVH. Daar waar het geen convenantpartners betreft, zijn de doelrationaliteit en proportionaliteit leidend voor de informatiedeling. Vragen daarbij zijn onder meer: Welke informatie wordt er gedeeld? Welk doel dient dit? Wat is het belang daarvan? Hoe verhoudt de daadwerkelijke (proportionaliteit van de) informatie-uitwisseling zich tot dat doel en belang? Ook wordt vastgelegd welke informatie met welk doel is gedeeld.

De volgtijdelijke stappen (schematisch)

	Processtap	Uitvoering door
1	Aanmelden PGA OGGZ kandidaat.	Gemeenten, ketenpartners uit het zorg- en veiligheidsdomein
2	Triage ZVH.	ZVH-triagisten
3	Plannen eerste ICO.	Projectondersteuner i.s.m. procesregisseur
4	Eerste ICO, waar gezamenlijk de vraag wordt beantwoord of iemand op basis van de doelgroepcriteria (zie eerder), zijn/haar historie en het actuele beeld moet worden opgenomen in de PGA OGGZ.	Deelnemers casusoverleg
5	Plannen eerste PGA-overleg.	Projectondersteuner i.s.m. procesregisseur
6	Uitnodigen deelnemers en toesturen dit document en analyseformat (versie 01.02.2021).	Projectondersteuner
7	Eerste PGA-casusoverleg, waarbij werkwijze en analyseformat worden toegelicht, een eerste actuele casusscreening wordt uitgevoerd en nadere (proces)afspraken worden gemaakt.	Projectleider, procesregisseur en deelnemende ketenpartners
8	Versturen planning PGA-overleggen voor de komende 6 maanden.	Projectondersteuner
9	Verzenden afspraken, analyseformat (nogmaals) en	Projectondersteuner

	scoringslijsten FARE en ZRM met bijbehorende instructieemail aan deelnemende partijen + verzoek het analyseformat in te vullen voor het volgende eerstvolgende PGA-overleg.	
10	Bij niet ontvangen van informatie (analyseformat) uiterlijk een week voor tweede PGA-casusoverleg rappelleren bij deelnemer.	Projectondersteuner (evt. i.s.m. procesregisseur)
11	Verwerken informatie vanuit analyseformats in Tagscore voorafgaand aan tweede PGA-overleg.	Projectondersteuner / procesregisseur
12	Tweede en evt. derde casusoverleg: bespreken en aanvullen informatie in Tagscore en gezamenlijk scores FARE en ZRM en afspraken maken.	O.l.v. procesregisseur / casusoverleg deelnemers
13	Vervolg overleggen PGA (maandelijks op vaste dag en tijdstip): projecteren en actualiseren Tagscore, vastleggen en verzenden afspraken (doorlopend proces).	Procesregisseur i.s.m. projectondersteuner
14	Uitvoeren afspraken en eens per vier maanden gezamenlijk scores FARE en ZRM.	Deelnemers casusoverleg